

Samenvatting

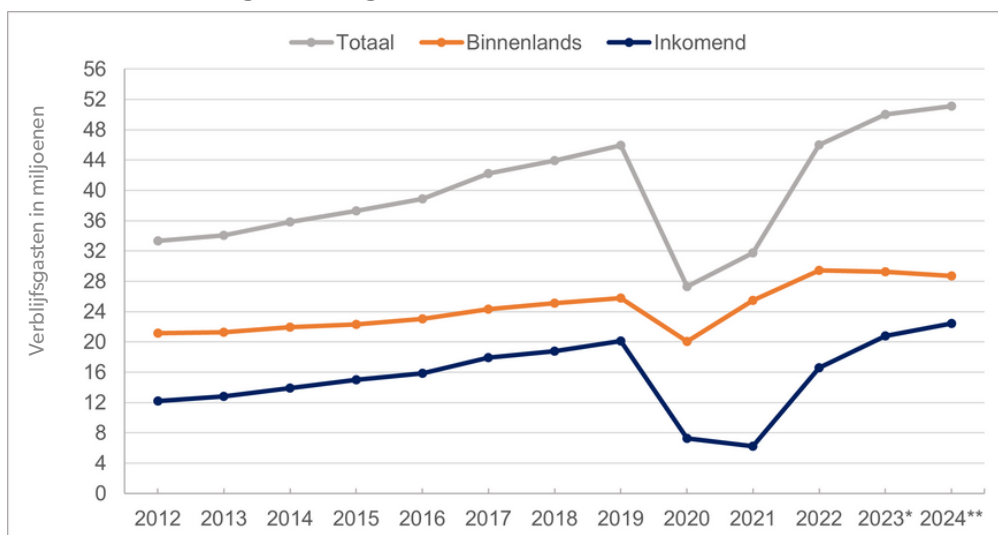
In 2022 en 2023 heeft Nederland, post corona, een sterk herstel doorgemaakt ten aanzien van binnen- en buitenlandse bezoeken aan Nederland. Nederland heeft in 2023 50 miljoen (inter)nationale verblijfgasten mogen verwelkomen. Hiermee is het bezoekersniveau van 2019 inmiddels met 9% overschreden. Echter, een nieuw groeipad breekt aan in 2024, waarbij het groeitempo afzwakt voor de voornaamste herkomstlanden. Binnenlandse bezoeken nemen naar verwachting licht af in 2024, ten faveure van de toenemende interesse voor buitenlandse reizen. Reizen blijft in algemene zin prioriteit houden, ondanks de relatief hoge prijzen en de uitdagende financieel-economische context.

- Het totale verblijfstoerisme in Nederland is geprojecteerd op +2,1% in 2024
- De binnenlandse markt daalt in 2024, naar verwachting met -2,0%
- Inkomend bezoek zorgt, net als in 2023, voor de groei, geschat op +7,9% in 2024
- Het Verenigd Koninkrijk, USA en China groeien bovengemiddeld door resterend herstel vs 2019. Al is hier ook enige voorzichtigheid door de geopolitieke spanningen
- Groei vanuit Duitsland, België en Frankrijk zwakt af en komt meer overeen met pre-corona gemiddelden

Verblijfstoerisme in Nederland 2012 - 2024

In 2024 groeit het totale verblijfstoerisme in Nederland naar verwachting met één miljoen gasten, naar 51 miljoen, nadat in 2023 het aantal gasten al met vier miljoen steeg. Verblijfstoerisme omvat zowel toeristisch als zakelijk bezoek. Daarmee wordt het totaal van 2019 met 11% overschreden. Het economisch belang van de toeristische sector zal hierdoor verder toenemen; in 2022 had de sector, met 86 miljard aan bestedingen, een aandeel van 3,7% van het bruto nationaal inkomen, en verzorgde het 6,9% van de totale werkgelegenheid (CBS).

Grafiek 1: Ontwikkeling aantallen gasten 2012 - 2024, in absolute

Bron: CBS Statistiek Logiesaccommodaties | *2023 bevat verwachting NBTC voor nov/dec | **2024 is prognose NBTC

Inkomende bezoeken

Binnen het totaal stijgt inkomend bezoek naar circa 22,4 miljoen gasten in 2024, 44% van het totaal aantal gasten in ons land. Deze inschatting representeert een groei van circa 1,6 miljoen internationale verblijfgasten. De voornaamste herkomstlanden komen qua aankomsten uit op het niveau van 2019, of ruim erboven (zie grafiek 3). Met uitzondering van Azië, en China in het bijzonder. Met +7,9% is de groei voor inkomend bezoek in 2024 nog substantieel. Echter, een nieuwe fase breekt aan: van herstel naar meer 'normale' groei. Hiermee blijft de trend, qua inkomende bezoeken, in het spoor van Perspectief 2030 lopen, waarin ten minste 29 miljoen inkomende bezoekers worden verwacht in 2030.

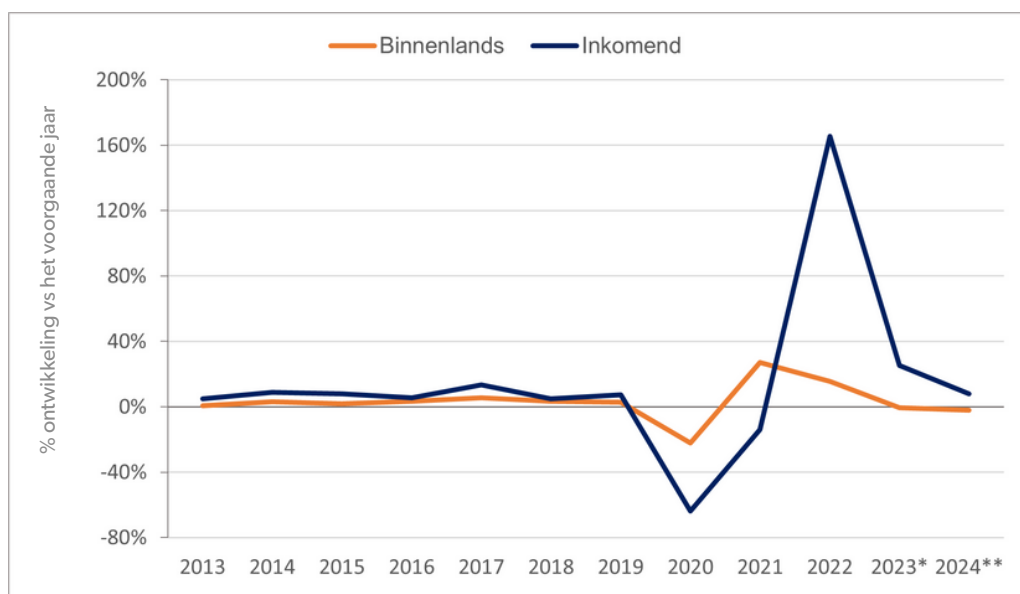
Binnenlandse bezoeken

Het binnenlands verblijfstoerisme, dat tussen 2021 - 2023 in positieve zin piekte door de bekende internationale reisbeperkingen, zal in 2024 naar verwachting afnemen met circa 600 duizend (-2,0%) naar 28,7 miljoen gasten. Dit is 56% van het totaal. Voor de periode april - oktober 2023 is een structurele maandelijkse afname van binnenlands bezoek zichtbaar in de CBS cijfers. De meest recente Vakantie Sentiment Monitor bevestigt dit beeld: reizigers hebben een dalende interesse voor vakantie in eigen land voor de eerstvolgende vakantie dit jaar.

Daarnaast toont de ANVR-GfK boekingsmonitor (nov 2023) evenredig hieraan een sterke stijging voor uitgaande reizen tussen juli en november 2023 (+16% gemiddeld). Het NBTC verwacht dat uitgaande reizen vanuit Nederland in 2024 met 10% of meer zullen stijgen. Dit wordt wellicht geholpen door de verwachte toegenomen koopkracht en groei aan consumptie door huishoudens in 2024 (CPB, sep 2023).

Samengenomen, naderen de groeicurves voor binnenlands en inkomend bezoek elkaar weer, zoals we eerder zagen voorafgaand aan de coronapandemie (zie grafiek 2).

Grafiek 2: Ontwikkeling aantallen gasten 2012 - 2024
in percentages, vs het voorgaande jaar

Bron: CBS Statistiek Logiesaccommodaties | *2023 bevat verwachting NBTC voor nov/dec | **2024 is prognose NBTC

Bezoekersmix

Niet alleen de groeicurve lijkt in 2024 weer af te stevenen op pre-corona trends. Ook de verwachte bezoekersmix voor 2024 vertoont veel gelijkenissen met de situatie in 2019. De bezoekersmix geeft weer hoe het totaal aantal verblijfgasten in Nederland is verdeeld naar herkomstregio en -land. Ofwel welk aandeel aan gasten iedere regio heeft.

Tabel 1 hieronder geeft dat weer. Gedurende de coronapandemie zijn de verhoudingen tussen nationale en internationale bezoeken sterk veranderd. Illustratief is het feit dat, tijdens de pandemie, het aandeel binnenlandse gasten steeg tot 80% in 2021. Voorafgaand aan de pandemie, in 2019, was 56% te relateren aan binnenlands bezoek.

In 2024 gaat het gewicht van binnenlands en inkomend bezoek waarschijnlijk weer nagenoeg overeenstemmen met de situatie in 2019, nadat in 2022 en 2023 het beeld al begon te verschuiven. Kortom, 56% van de verblijfgasten lijkt weer uit Nederland te komen in 2024 en 44% relateert aan inkomende bezoeken. Dat is identiek aan 2019. Wanneer we kijken naar de herkomstregio's zijn er nog enkele verschillen: het aandeel voor Europa ligt in 2024 waarschijnlijk 0,6% hoger versus 2019. Dit gaat met name ten koste van Azië.

Tabel 1: Aandeel gasten per herkomstregio

Aandeel gasten naar herkomstregio						
Herkomstregio	2019	2020	2021	2022	2023*	2024**
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Binnenlands	56,2%	73%	80%	64%	58%	56,1%
Inkomend	43,8%	27%	20%	36%	42%	43,9%
Europa	35,0%	24%	18%	30%	34%	35,6%
Amerika	4,7%	1%	1%	4%	4%	4,6%
Azië	3,2%	1%	1%	2%	2%	2,7%
Overige continenten	0,9%	0%	0%	1%	1%	1,0%

Bron: CBS Statistiek Logiesaccommodaties | *2023 bevat verwachting NBTC voor nov/dec | **2024 is prognose NBTC

Binnen Europa is het beeld vrijwel hetzelfde, met de uitzondering dat Duitsland een significant hoger aandeel behoudt, vergeleken met 2019. Dit gaat met name ten koste van het gewicht van het Verenigd Koninkrijk en België.

Tabel 2: Aandeel gasten binnen Europa

Aandeel gasten binnen Europa						
Herkomstregio	2019	2020	2021	2022	2023*	2024**
Europa	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Duitsland	38,5%	50%	44%	44%	43%	41,4%
België	15,6%	17%	20%	16%	15%	14,9%
Verenigd Koninkrijk	15,0%	9%	4%	16%	12%	13,2%
Frankrijk	6,0%	6%	7%	6%	6%	5,8%
Overig Europa	25,0%	18%	25%	23%	25%	24,7%

Bron: CBS Statistiek Logiesaccommodaties | *2023 bevat verwachting NBTC voor nov/dec | **2024 is prognose NBTC

Verwachting naar herkomstregio's en -landen

Wanneer we inzoomen op de ontwikkelingen naar herkomstregio's en -landen is de groeiverwachting voor 2024 zoals gezegd gematigder dan voor 2023. Er zijn hierbij wel verschillen naar herkomstland.

Tabel 3: Verblijfstoerisme naar herkomstmarkt

VERWACHTING VERBLIJFS TOERISME NEDERLAND								
Gasten (x 1.000)								
Herkomstregio en -land	2019	2020	2021	2022	2023	2024	22/23 +/-	23/24 +/-
Totaal	45.917	27.301	31.721	46.001	50.029	51.087	8,8%	2,1%
Binnenlands	25.787	20.035	25.472	29.418	29.262	28.676	-0,5%	-2,0%
Inkomend	20.130	7.266	6.249	16.583	20.767	22.410	25%	7,9%
<u>Europa</u>	16.052	6.548	5.579	13.973	16.995	18.187	22%	7%
Duitsland	6.175	3.283	2.471	6.143	7.307	7.526	19%	3%
België	2.507	1.102	1.100	2.251	2.548	2.701	13%	6%
Verenigd Koninkrijk	2.402	595	209	1.429	1.970	2.403	38%	22%
Frankrijk	963	386	413	875	999	1.059	14%	6%
Overig Europa	4.005	1.182	1.386	3.275	4.170	4.498	27%	8%
<u>Amerika</u>	2.181	384	350	1.618	2.166	2.361	34%	9%
USA	1.564	266	245	1.143	1.538	1.676	35%	9%
<u>Azië</u>	1.473	253	240	731	1.159	1.373	59%	18%
China (incl. Hong Kong)	369	54	33	78	192	268	145%	40%
<u>Overige continenten</u>	424	81	80	261	447	489	71%	9%

Bron: CBS Statistiek Logiesaccommodaties | *2023 bevat verwachting NBTC voor nov/dec | **2024 is prognose NBTC

Europa

Europa levert met 81% aandeel het gros van de internationale verblijfgasten en groeit volgens inschattingen met 7% in 2024. Duitsland is de hofleverancier: één op de drie internationale gasten komt uit dit land. Voor 2024 is de prognose voor Duitsland wat meer behoudend versus voorgaande jaren, met een verwachting van +3%.

Duitsland herstelde snel van de pandemie; in 2022 evenaarde Duitsland al nagenoeg het niveau van 2019. In 2023 groeide het aantal gasten nog eens met 19% (overnachtingen +21%) versus 2022. Dit is een toename van 1,1 miljoen. Vakantie in Nederland werd onder andere meer geprefereerd om kosten in te perken door hoge Duitse inflatiecijfers - niet alleen qua levensonderhoud, maar ook qua reizen. Met name overnachtingen in kampeerterrinen en huisjesterreinen stegen aanzienlijk. Voor 2024 is er een mix van factoren die de afgezwakte prognose mede bepalen. Positieve signalen zijn:

- Economische indicatoren zijn gunstiger: lonen en koopkracht stijgen en inflatie daalt.
- Duitse reisbranche experts zijn positief (DRV, jan 2024), maar met name voor de (middel)langeafstandsreizen waar nog inhaaleffecten worden verwacht. Reizen met de auto staat onder druk, stelt DRV. Ze verwachten een omzetstijging van 4% voor het totaal aan uitgaande reizen.

Aan de andere kant zien we ook een aantal signalen die de groei kunnen temperen:

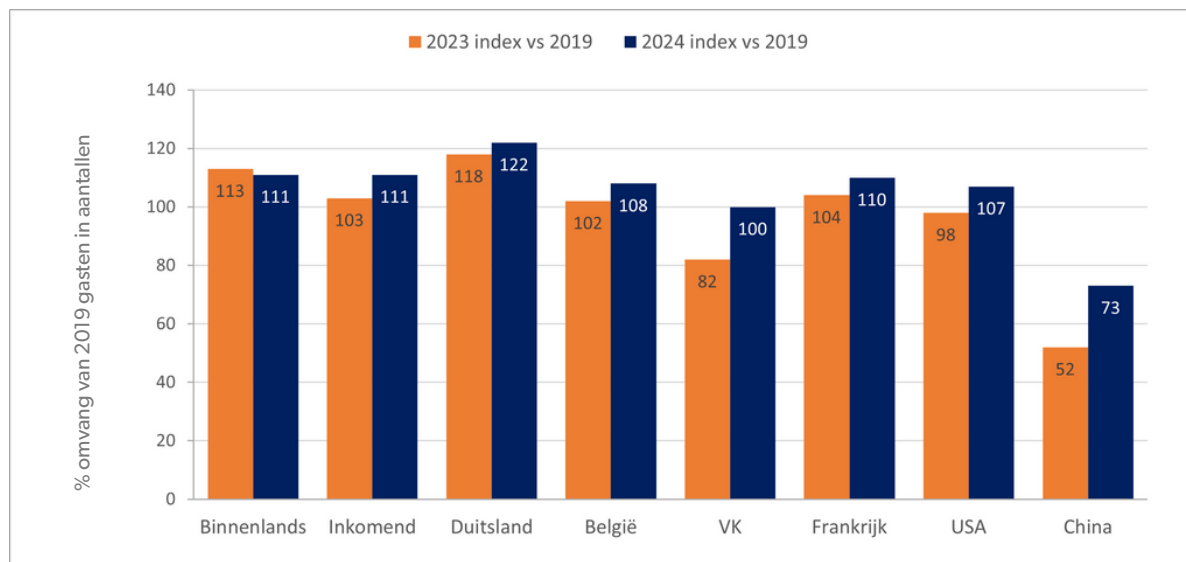
- In de Vakantie Sentiment Monitor (VSM) zien we tevens een groeiende interesse voor vakanties buiten Europa, en een dalende interesse voor een buurland.
- Kosten besparen blijft belangrijk: in algemene zin wordt aangenomen dat men minder vaak gaat reizen, of voor een kortere duur om kosten te drukken. Dat dit belangrijk is, tonen de boekingen vanuit touroperators, die begin januari op een hoger niveau liggen dan 2022. Met name voor de zomer.
- Het EK voetbal vindt in 2024 plaats in Duitsland, wat enigszins een dempende werking kan hebben op de toestroom, onder andere naar Nederland.

Vergelijkbaar met Nederland én Duitsland, heeft de Belgische toerist tevens een aanzienlijk hogere interesse voor intercontinentale reizen (VSM, Statbel). De stijging van de inflatie in België in 2024 lijkt dit niet te dwarsbomen en toont dat men niet wil inleveren op het maken van nieuwe reisavonturen. Voor 2024 verwachten we dat het aantal verblijfsgasten, die veelal korte vakanties en herhaalbezoeken naar Nederland ondernemen, met +6 % stijgt.

Voor Frankrijk verwachten we een overeenkomstige afgezwakte groei van +6%. Frankrijk kampte in 2023 met hoge inflatie. Alhoewel deze meer dan halveert in 2024 naar 2,5%, blijft het een grote rol spelen in het dagelijkse levensonderhoud. In algemene zin daalt de reisintentie van de Fransen (VSM), wat zich al liet weerspiegelen in afzwakkende bezoekerscijfers vanaf juni vorig jaar (CBS). Dit jaar vinden de Olympische Spelen plaats in Parijs. Echter verwachten we weinig impact hiervan op de reisbewegingen naar Nederland.

In 2024 zal het verblijfstoerisme vanuit het Verenigd Koninkrijk weer terugkeren naar het niveau van 2019 en raken de nadelige effecten van inreisbeperkingen uit beeld. Wederom zal de geprojecteerde groei bovengemiddeld zijn, met +22% in 2024. Volgens onze experts ter plekke zullen Britten hun reisintenties niet snel opgeven en zoeken ze naar 'value for money' als het nodig is.

Grafiek 3: Top 6 herkomstlanden, 2023/24 index vs aantallen gasten in 2019
100 = 2019 niveau

Bron: CBS Statistiek Logiesaccommodaties | 2023 bevat verwachting NBTC voor nov/dec | 2024 is prognose NBTC

Verenigde Staten

In 2023 vond er een stevig herstel plaats voor de langeafstandsreizen vanuit de Verenigde Staten naar Nederland en bereikte het 98% van de 2019 aantallen. Bezoek vanuit de VS vertegenwoordigt 7% van alle inkomende bezoeken. Voor 2024 houden we rekening met een ontwikkeling van +9% aan verblijfsgasten. Dit is een behoudender groei dan het afgelopen jaar vanwege een tweetal zaken:

- Onze experts signaleren dat er een grote focus zal zijn op binnenlandse onderwerpen door de nieuwe presidentsverkiezingen die in november plaatsvinden. Daarmee verliezen de intercontinentale reizen enigszins aan prioriteit.
- De geopolitieke spanningen hebben aanzienlijke impact op de Amerikaanse reiziger, zoals de conflicten tussen Oekraïne en Rusland en Israël en de Palestijnse Gebieden. Tevens is het Nederlandse terreurdreigingsniveau verhoogd naar substantieel, wat tezamen de bereidheid zal verminderen om naar Europa te reizen.

Azië

De reizigers vanuit Azië, bestaande uit de Aziatische landen en het Midden Oosten, vertegenwoordigen 6% van de inkomende bezoeken. China, als voornaamste herkomstmarkt, was in 2023 één van de snelst groeiende markten. Echter, qua aantallen gasten, behaalde het slechts 52% van de 2019 aantallen. Voor 2024 is enige reserve voor wat betreft het verdere herstel: groei is ingeschat op 40%, waarmee het 2019 niveau tot 73% benaderd zal worden.

Er is een viertal redenen bepalend:

- De Chinese reisbranche heeft een grote focus op inkomende bezoeken nu er geen corona beperkingen meer gelden (vijf Europese landen kunnen visum vrij inreizen, waaronder Nederland).
- De binnenlandse reismarkt is nog steeds booming en zit 9% boven 2019 waarden in 2023 (Tourism Economics).
- De Chinese reiziger is gevoelig voor veiligheid; de eerder genoemde geopolitieke spanningen dragen niet bij aan de voornemens voor intercontinentale reizen.
- Tot slot zijn er geen belemmeringen meer voor nieuwe paspoort aanvragen voor uitgaande reizen.

Vergeleken met China is de groei voor Azië, als geheel voor 2024, lager geprojecteerd op +18%. Hier speelt mee dat het inkomende bezoek vanuit Israël naar verwachting zal afnemen door het conflict in deze regio: 1 op de 7 bezoeken uit Azië kwamen vanuit Israël in 2023.

Toelichting prognose verblijfstoerisme

De gegevens in dit rapport zijn met grote zorgvuldigheid samengesteld. De analyse is gebaseerd op de Statistiek Logiesaccommodaties van het CBS. Deze data omhelst officiële registraties voor het verblijfstoerisme voor alle typen accommodaties, met uitzondering van Airbnb, privé verhuur en tweede woningen.

De gegevens voor de jaren 2012 tot en met 2022 zijn definitief berekend en opgemaakt door het CBS. Voor 2023 waren, tijdens de analyse, januari tot en met oktober beschikbaar. Het NBTC heeft een doorrekening gemaakt voor de resterende maanden november en december. Daarnaast hebben we een prognose gemaakt voor 2024 op basis van verschillende aanvullende indicatoren, zoals macro-economische voorspellingen, wereldwijde en Europese toeristische trends vanuit onder andere UNWTO, ETC en Tourism Economics, nationale branchemonitors zoals de Vakantie Sentiment Monitor en de ANVR-GFK boekingsmonitor. Daarnaast hebben we onze experts in de voornaamste internationale herkomstlanden geraadpleegd om lokale ontwikkelingen en bronnen mee te laten wegen in de projecties.

NBTC publiceert tweemaal per jaar een prognose voor het verblijfstoerisme in Nederland: in januari en augustus. In de volgende publicatie in augustus worden de definitieve cijfers over 2023 gepresenteerd en verschijnt er een herziene prognose voor 2024 qua verblijfsgasten.